

EELK Usuteaduse Instituut
kutsub osalema reformatsiooni 500. aastapäevale pühendatud koolituste sarjas

**„Jumala armu poolt vabastatud“:
luterlik arusaam kristliku ja kirikliku elu võimalustest ja väljakutsetest tänapäeval**

Läbiviija: Thomas-Andreas Pöder, EELK Usuteaduse Instituudi süstemaatilise teoloogia dotsent ja Tartu Ülikooli süstemaatilise usuteaduse teadur

Sihtrühm: vaimulikud, teised koguduste kaastöölised ning usuteaduse ja sellega seotud erialade üliõpilased, aga ka kõik teised huvilised.

Toimumisajad: Koolitus toimub neljal päeval kl 10.00-17.00, kuid võimalik on osaleda ka ühel päeval või valitud päevadel.

20.04.2016 I „Jumala armu poolt vabastatud“
15.11.2016 II „Lunastus pole müügiks“
14.03.2017 III „Inimesed pole müügiks“
24.10.2017 IV „Loodu pole müügiks“

Taust ja koolituse alusmaterjal: Üleilmne evangeelsete luterlike kirikute osaduskond – Luterlik Maailmaliit (LML) – tähistab reformatsiooni 500. aastapäeva 2015-2017. Reformatsiooni juubeli peateemaks on osaduskonna kontekstis „Jumala armu poolt vabastatud“, mida avavad lähemalt alateemad „Lunastus pole müügiks“, „Inimesed pole müügiks“ ning „Loodu pole müügiks“.

Teemadele on pühendatud esmakordselt 2015. a. suvel ilmunud neli väikest artiklikogumikku, mis sisaldavad laiemale lugejaskonnale suunatud kaastöid kõigist LML piirkondadest – luterlastelt Kesk- ja Lääne-Euroopast, Kesk- ja Ida-Euroopast, Põhja-Euroopast, Põhja-Ameerikast, Ladina-Ameerikast, Aafrikast ja Aasiast, aga ka mõnede sösarkonfessioonide esindajatelt. Nii saab raamatukeste ja neis käsitletud teemade abil ka suurepärase ja põneva kogemuse luterliku kiriku globaalsest ulatusest ja mitmekülsusest.

EELK õpetaja ja LML oikumeeniliste suhete sekretäri Anne Burghardi koostatud kogumike eesmärgiks on 2017. aasta reformatsiooni juubeli ning samal aastal Namiibias toimuva Luterliku Maailmaliidu täiskogu eel toetada eelnimetatud teemade üle toimuvaid arutelusid nii luterlikes kirikutes üle kogu maailma kui ka nende suhtluses oikumeeniliste sösarkirikutega. Kogumikke on tõlgitud ja tõlgitakse mitmesse keelde ning erinevates luterlikes kirikutes (nt Namiibias, Kanadas, Kolumbias jm) on kogudustes, erinevates võrgustikes, usuteaduskondades jm juba alustatud kontekstuaalset arutelu teemavihikutesse koondatud artiklite üle.

Koolituse aluseks on teemavihikute eestikeelne tõlge. Inglise keeles on need tasuta allalaaditavad LML kodulehel: <https://2017.lutheranworld.org/content/liberated-god%E2%80%99s-grace-131>.

Koolituse meetod: koolituspäeva eel loevad osalejad vastavast teemavihikust valitud esseed (igaks korraks ca 50 lk), raskuspunkt on seminarivormis arutelul loetud tekstide üle, mida saadavad sissejuhatavad ja selgitavad loengufaasid.

Koolitussarja eesmärk: süvendada teadlikkust reformatsiooni tähendusest ja evangeelsest luterlikust kirikust kui üleilmsest osaduskonnast ning arutleda luterliku viisi üle olla kristlane ja kirik kaasaja ühiskondliku, konfessionaalse-oikumeenilise ja religioosse pluralismi tingimustes.

Koolitussarja õpiväljundid:

Koolitussarja läbinud

- mõistavad sügavamalt luterliku reformatsiooni vaimsust;
- on tundlikumad reformatsiooni põhitunnuste mitmesuguse mõju suhtes erinevates individuaalse ja ühiskondliku elu valdkondades;
- arutlevad kaalutletumalt ja mitmesuguste oluliste aktuaalsete nähtuste ja probleemvaldkondade najal läbiproovitud küsimuse üle, kuidas tänapäeval elada kristlasena ja olla kirik vastutustundlikus järjepidevuses 16. saj. reformatsiooniga.

Soovituslik lisakirjandus: Koolitussarja ja/või loengupäevade üldiseks eelhäälestuseks on väga soovitatav, kuid osalemiseks mitte hädavajalik lugeda (kokku ca 35 lk):

- Wilfried Härle, „[Õigeksmõist täna](#)“, Kirik & Teoloogia nr 2-3/ 23.-30.12.2011, ca 10 lk.
- Martin Junge, [Elu evangeeliumi rõõmus](#), Kirik & Teoloogia nr 111/ 24.1.2014, ca 5 lk.
- Eberhard Jüngel, „Inimlik inimene. Isiku ja tema tegude reformatoorse eristuse tähendus uusaegse inimese enesemõistmisele“, kogumikus: *Uuema evangeelse teoloogia põhitekstid*, koost. W. Härle/T.-A. Pöder, Avatud Eesti Raamat, Tartu: Ilmamaa, 2013,709-721.
- [Perspektiivid 2017. aasta reformatsiooni juubeliks](#). Lutheri dekaadi (2008-2017) teadusnõukogu kontseptuaalsed teesid, Kirik & Teoloogia nr 46/ 26.10.2016, ca 5 lk.
- Thomas-Andreas Pöder, [Teel reformatsiooni juubeli ühise tähistamise poole](#), Eesti Kirik, 30.10.2013, ca 1,5 lk.
- [Vabaduse teetähised 2017-2018: Reformatsioon 500 – Eesti Evangeelne Luterlik Kirik – Eesti Vabariik 100](#). Aastapäevade kontseptsioon. EELK koduleht, ca 3 lk.

Vt ka rubriiki [Reformatsiooni juubeliga seotud tekstid ajakirjas Kirik & Teoloogia ja ajalehes Eesti Kirik](#).

1. koolitus: „Jumala armu poolt vabastatud“

Sisu lühikirjeldus: reformatsiooni tähendus; evangeelium ja õigeksmõistuõpetus; pühakirja hermeneutika; kirik ja avalikkus; sooline õiglus; haridus.

Esimese koolituspäeva seminaride aluseks olev teemavihik „Jumala armu poolt vabastatud“ tehakse koolitusele registreerumisel kättesaadavaks ja ühtlasi antakse teada, milliseid tekste (kokku ca 50 lk) seminarideks ettevalmistumiseks lugeda.

2. koolitus: „Lunastus pole müügiks“

Sisu lühikirjeldus: reformatsiooni tähendus; õigeksmõistuõpetus; inimese tahe – vaba või orjastatud?; Jumala töötused ja inimese edukus; palve ja palvetamine; inimese enesemääratlemine töö kaudu.

Teise koolituspäeva seminaride aluseks olev teemavihik koos ülejäänud teemavihikutega ilmub EELK Usuteaduse Instituudi õppekirjanduse sarjas ühtede kaante vahel 2016. a. sügisel ning alates 2. koolitusest on seminaride põhimaterjal kuni lõpuni olemas. Registreerumisel antakse teada, milliseid tekste (kokku ca 50 lk) seminarideks ettevalmistumiseks lugeda.

3. koolitus: „Inimesed pole müügiks“

Lühike sisukirjeldus: reformatsiooni tähendus; õigeksmõistuõpetus; inimese olukord/patt; kirik, poliitika ja võimu kasutamine; inimkaubandus; migratsioon, pagulus ja sooline õiglus; juhtimine kirikus ja selles osalemine; kirik, diakoonia ja ühiselu võimekus (konviviaalsus).

Registreerumisel antakse teada, milliseid tekste (kokku ca 50 lk) seminarideks ettevalmistumiseks lugeda.

4. koolitus: „Loodu pole müügiks“

Lühike sisukirjeldus: reformatsiooni tähendus; õigeksmõistuõpetus; loomine ja loodu; geenitehnoloogia; looduskatastroofid ja teodiike küsimus; kliimaõigus; maa kui omand ja maa jagamine; loodusressursside kuritarvitamine ja diakoonia muutumises (transformatiivne diakoonia).

Registreerumisel antakse teada, milliseid tekste (kokku ca 50 lk) seminarideks ettevalmistumiseks lugeda.